

04

“ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระดับองค์กร
ที่สนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับการรู้
สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชน
ขนาดกลางในเขตกรุงเทพมหานคร”

Relationships between Organizational Management
in Support of Electronic Media and Student
Information Literacy in Medium-Sized
Private Universities in Bangkok

■ อารีย์ เพชรหวาน¹
Aree Pethuan¹

■ สมยศ อวเกียรติ²
Somyos Avakiat²

■ เซ็น แก้วยศ³
Sen keoyote³

lpethuan@hotmail.com*

1 นักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

2 คณบดี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220.

3 ข้าราชการบำนาญ กระทรวงศึกษาธิการ.

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารระดับองค์กรในการสนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เอื้อต่อมาตรฐานการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แห่งที่ได้จากการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ 120 คนที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารระดับองค์กร การจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และมาตรฐานการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในประเด็นที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์และมาตรฐานการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่ได้รับอิทธิพลจากการบริหารระดับองค์กร รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนาและวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารระดับองค์กรมีความเหมาะสมและเพียงพอในระดับมาก ได้แก่ ด้านโครงสร้างองค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การสนับสนุน และการจัดบุคลากร ส่วนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และการรู้สารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงด้านเดียวอยู่ในระดับสูงคือการใช้สารสนเทศ ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในภาพรวมมีสหสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ และผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้งสามพบว่าการรู้สารสนเทศของนักศึกษามีสหสัมพันธ์กับการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในด้านทรัพยากรสารสนเทศและบุคลากรสารสนเทศ องค์กรประกอบทุกด้านของการบริหารระดับองค์กรสัมพันธ์กับการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อยหนึ่งด้าน โดย

เฉพาะด้านการกำหนดกลยุทธ์สัมพันธ์กับองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านของการจัดซื้อ การจัดบุคลากรและการควบคุมสัมพันธ์อย่างละ 4 ด้านและการจัดโครงสร้างองค์กรและการจัดบริการสนับสนุนอย่างละ 3 ด้าน องค์ประกอบแทบทุกด้านของการบริหารระดับองค์กรสัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ยกเว้นองค์ประกอบการจัดงบประมาณและการประเมินสารสนเทศ ผลการวิจัยได้ประเด็นแนวทางในการบริหารระดับองค์กรของมหาวิทยาลัยเอกชนที่สนับสนุนการจัดซื้ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อยกระดับมาตรฐานการรู้สารสนเทศของนักศึกษา อันจำเป็นสำหรับการศึกษาในมหาวิทยาลัยและการศึกษาตลอดชีวิต

[คำสำคัญ]

การรู้สารสนเทศ, การจัดซื้ออิเล็กทรอนิกส์, การบริหารองค์กร

Abstract

Information literacy has been recognized today as an essential tool for successful college education as well as lifelong learning. This study aimed to ascertain the effect of organizational management in support of electronic media implementation on the level of college student information literacy standards. Five medium-sized private universities in Bangkok Metropolis were randomly selected. A total of 120 instructors of the business programs were key respondents that reflected their perceptions of organizational management, electronic media implementation, and student information literacy. Data were collected by questionnaires and were analyzed by descriptive statistics, Pearson correlation.

Findings on organizational management practices showed a high level of management performances. The managerial functions that were highly rated included organization structure, strategy, support, and staffing whereas the remaining aspects were moderately rated. Findings on electronic media implementation showed moderate ratings in all aspects. Findings on student information literacy showed a moderate level of achievement, with information usage the only high rated aspect. Multiple correlation analyses showed that each component of student information literacy was correlated with at least

one aspect of electronic media implementation – with information resources and media fascinators as two foremost components. All components of organizational management practices – notably strategy, staffing, and control – were correlated with at least one aspect of electronic media implementation. Almost all components of organizational management practices were associated with some standards of student information literacy – with the exception of budgeting and evaluation of information sources. Discussion of significant relationships among the components of these three factors offered implications for university management practices in support of electronic media services with a view to raising the standards of student information literacy necessary for college education as well as for lifelong learning.

[Keywords]

Information Literacy, Electronic Media Implementation,
Organizational Management

บทนำ

สภาพการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศแต่เดิมนั้นยัง มีคนเข้าถึงได้ไม่มากนักเพราะสื่ออิเล็กทรอนิกส์ยังไม่มี ความเจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร ทำให้ การเข้าถึงสารสนเทศล่าช้า ต้องใช้เวลามากได้ ข้อมูลจำกัด อาจมีสาเหตุมาจากมี ฐานข้อมูลน้อย ไม่พบข้อมูลตามที่ต้องการหรือหาข้อมูลได้ยากไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์สำหรับผู้สืบค้นสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลต่างๆ และขณะสืบค้นอาจ มีปัญหาในเรื่องอื่นๆ อีกมาก ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว สภาพการจัดสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ต้องมีความเหมาะสมกับแต่ละยุคสมัย ตามความเจริญก้าวหน้าของ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่ปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีบทบาทที่สำคัญและมีความเจริญ ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความ สัมพันธ์ มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อทุกคนที่จะต้องแสวงหาความรู้ในการเข้าถึงสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ รวมทั้งการรู้สารสนเทศต่างๆ อีกด้วย ทำให้เกิดความสะดวก ในการสืบค้น การเข้าถึงข้อมูลได้ตรงความต้องการ อย่างสะดวก รวดเร็วและ เข้าถึงได้ง่าย ฐานข้อมูลไม่จำกัด เป็นจำนวนมากมายมหาศาล นอกจากนี้ยังไม่ เพียงพอ จึงจำเป็นต้องมีหน่วยสนับสนุนที่จะก่อให้เกิดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการรู้สารสนเทศที่ทันสมัย ทางด้านอุปกรณ์ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ซอฟแวร์ ฮาร์ดแวร์ ฐานข้อมูล การเงิน บุคลากร เป็นต้น ถ้าขาดการสนับสนุน ดังกล่าวแล้ว อาจก่อให้เกิดปัญหาการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศหรืออื่นๆ ตาม มา ดังนั้นการบริหารระดับองค์กรในระดับมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลาง ควร จะเื้ออำนวยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการรู้สารสนเทศ ของนักศึกษา ผู้วิจัยเห็นความสำคัญอย่างยิ่งยวดของการบริหารระดับองค์กร

ในการสนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน อันเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ต่อไป

● คุณลักษณะการรู้สารสนเทศ

สำหรับหลักการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในคุณลักษณะว่าด้วยการรู้สารสนเทศโดยรวมเพื่อใช้ศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ทำให้มีการแสวงหาค้นหาข้อมูล จึงพบว่าเกิดมีหน่วยงานตามมาตรฐานว่าด้วยการรู้สารสนเทศ จัดให้มีข้อกำหนดตามมาตรฐานสำหรับการรู้สารสนเทศ (Information Literacy Standards) ขึ้นสำหรับเป็นยุทธวิธีสู่หลักกระบวนการใช้งานเกี่ยวกับการจัดการฐานข้อมูลการรู้สารสนเทศ ซึ่งมาตรฐานว่าด้วยการรู้สารสนเทศดังที่กล่าวนี้ จำเป็นทั้งหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการประเมินผลของนักศึกษาด้วยว่ามีเทคนิคสำหรับการเข้าใจอย่างไรเพื่อนำไปสู่ขีดการรู้สารสนเทศว่าอยู่ในระดับพิถีพิถัน โดยภาคส่วนสมาคมหรือหน่วยงานของวิทยาลัยผสมผสานหลักการห้องสมุดวิจัยเพื่อการศึกษาเชิงวิชาการ (ACRL, 2000; อ้างถึงใน สุจิน บุตรดีสุวรรณ, 2550) ทำให้เกิดการจัดตั้งข้อกำหนดระบุขอบเขตมาตรฐานที่เชื่อถือได้ ซึ่งนำไปสู่ศักยภาพการรู้ข้อมูลสารสนเทศที่เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับนักศึกษาที่อยู่ระดับอุดมศึกษา 5 องค์ประกอบที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลที่ว่าด้วยการรู้สารสนเทศ ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ยอมรับกันทั่วไปโดยส่วนดังกล่าวนี้ได้แก่ 1) นักศึกษามีเทคนิคที่คล่องตัวพึงกำหนดหรือระบุโหมดรูปลักษณะช่วงขอบเขตของแหล่งสารสนเทศที่อยากได้นั้นด้วยความแม่นยำชัดเจน 2) นักศึกษามีศักยภาพเข้าไปถึงฐานข้อมูลศาสตร์สารสนเทศตามเป้าหมายอย่างอิสระเสรี หรือความประสงค์อย่างสมบูรณ์แบบด้วยสมรรถนะสูงสุดพร้อมบรรลุผล 3) นักศึกษามีเทคนิคในการประเมินข้อมูลสารสนเทศที่ดึงมาผสมกับแหล่งต้นทางของการผลิตหรือจัดทำศาสตร์สารสนเทศได้แบบความคิดเชิงเหตุผลถูกต้องรอบคอบครอบคลุมทั้งความถนัดการเชื่อมกันผสมผสานข้อมูลสารสนเทศซึ่งถูกเลือก

ไว้เพื่อเข้ากันได้กับโหมตฐานข้อมูลองค์ความรู้พร้อมด้วยรสนิยมความพึงพอใจที่เหมาะสมสำหรับตอบสนองความต้องการของตนเองเป็นอย่างดี 4) นักศึกษาทุกสภาวะบุคคลที่อยู่รวมกันเป็นสังคมทุกชนชั้นหรือเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกในรูปแบบชมรม รวมกลุ่มเป็นคลับ สโมสร พรรคทุกรูปแบบ มีโอกาสสร้างศักยภาพ โดยการใช้ทรัพยากรหรือสืบค้นสารสนเทศตามความถนัดด้วยสมรรถนะสูงสุด จึงบรรลุตามความประสงค์พึงพอใจอย่างเสรี และ 5) นักศึกษารู้เรื่องดีโดยการเชื่อมโยงกันระหว่างการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมของสภาวะเขตวิद्याเศรษฐกิจจำเพาะพื้นฐานโดยส่วนรวม กฎข้อบังคับ รวมทั้งสังคมชนชั้นมีสภาพสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาของข้อมูลสารสนเทศศาสตร์ทั้งหลาย โดยคำนึงหลักการเชิงตรรกะที่เป็นผลสืบเนื่องมาตามสภาพเมื่อเป็นผู้ใช้หรือเข้าไปถึงแบบโปร่งใสในด้านศีลธรรมโดยส่วนรวม หรือคุณธรรมรวมข้อกำหนดกฎหมายที่บัญญัติไว้

ทั้งนี้ในการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีขนาดกลาง ซึ่งมีพัฒนาการก้าวหน้าภายใต้อิทธิพลของเทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลกระทบต่อ นักศึกษาความสำเร็จเบื้องต้นของการพัฒนาอาจวัดได้จากความเพียงพอของงบประมาณตลอดจนความเหมาะสมและทันสมัยของทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ อาจสะท้อนให้เห็นได้จากคุณลักษณะและพฤติกรรมภาคปฏิบัติของนักศึกษาหรือคุณลักษณะการรู้สารสนเทศที่วัดได้จากตัวบ่งชี้เป็นไปตามองค์ประกอบมาตรฐานสากลที่ว่าด้วยการรู้สารสนเทศข้างต้น ในที่นี้หน่วยสนับสนุนที่เอื้อต่อการรู้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิวัฒนาการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลาง จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาให้ก้าวไกล ภายใต้อิทธิพลหลักของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ล้ำยุค ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ดังนั้นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงมีผลกระทบต่อนักศึกษาตามสถานศึกษาต่างๆ การบรรลุผลเบื้องต้นสำหรับการพัฒนาดังกล่าวสามารถที่จะกระทำการตรวจวัดได้จากสภาวะความเหมาะสมของการจัดสรรงบประมาณที่มีความพอเพียง กันกับความพร้อมโดยไปสู่โหมตที่เข้ากันได้กับสภาพทรัพยากร

สารสนเทศที่มีอยู่ต้องนำมาสมัอยู่เสมอ ซึ่งอาจมีผลการตอบสนองสะท้อนภาพกลับมาให้เห็น ได้อย่างชัดเจนจากการจัดการระดับองค์กร การจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยความสัมพันธ์ของการจัดการระดับองค์กรที่สนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลาง สิ่งดังกล่าวนี้ซึ่งยืนยันได้ว่าหน่วยสนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศกับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ทั้งหมดจึงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันแบบสามเส้านั่นเอง

ปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางสามารถกล่าวได้ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. ทรัพยากรสารสนเทศ กลุ่มนักศึกษามีความกดดันด้านการเข้าถึงองค์ความรู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาทุกระดับชั้นอยู่กับมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งว่าจัดตั้งนโยบายโดยหน้าที่หลักมีข้อกำหนดที่สังคมยอมรับว่ามหาวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการจัดทรัพยากรสารสนเทศเพื่อพัฒนาการรู้ศาสตร์สารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทุกคนอย่างมีประสิทธิภาพ สู่กิจกรรมของสภาวิทยาสารสนเทศตลอดกาลเวลายาวนานของชีวิตและจากการศึกษางานวิจัย (Julien & Boon. 2004; Lwoga. 2013) สภาพการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยแยกส่วนแล้วจะต้องมีส่วนที่เป็นการจัดการทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการรู้สารสนเทศ จำเป็นต้องมีการสนับสนุนการรู้สารสนเทศ และทรัพยากรสารสนเทศ โดยภาพรวมแล้วจะต้องมีการพัฒนาการรู้สารสนเทศเพิ่มศักยภาพพัฒนาให้กับอาจารย์ และนักศึกษา เพื่อการศึกษาสำหรับการเป็นผู้รู้สารสนเทศโดยรวมด้วย โดยส่วนใหญ่แล้ว สมรรถนะของการรู้สารสนเทศนั้นมีความสำคัญเป็นประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้รู้ สำหรับอาจารย์ผู้สอนเห็นว่ามีมีความสำคัญสำหรับนักศึกษาต่างๆ มหาวิทยาลัยในออสเตรเลีย มาเลเซีย แคนาดา ยูเอเอสเอ. และยูเค. ดังนั้นต้องมีการจัดการทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการรู้สารสนเทศที่

ได้มาตรฐานและมีการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศพร้อมทั้งให้ความรู้ในเรื่องการรู้สารสนเทศให้นักศึกษาทุกคนในมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดให้กับนักศึกษาโดยรวม อันเนื่องมาจากคณาจารย์ผู้ทำหน้าที่การสอนการเรียน ที่สำคัญในการเอื้ออำนวยให้ความสะดวกและสนับสนุน ทรัพยากรสารสนเทศ รวมทั้งเชิงวิชาการในประเด็นที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา อิทธิพลดังกล่าวนี้ได้รับการยอมรับในการทำกิจกรรมทางด้านการรู้สารสนเทศระหว่างมหาวิทยาลัยหรือองค์กรและนักศึกษากับอาจารย์

2. การจัดการทรัพยากร องค์ประกอบที่สำคัญด้านเงินลงทุนเป็นทรัพยากรที่ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเต็มรูปแบบในการดำรงชีวิตที่เป็นส่วนตัวและอย่างเต็มที่ในสถานที่สาธารณะจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมากให้ประเด็นกับการบริหาร การจัดบริการและเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงทรัพยากร ข้อมูลสารสนเทศออนไลน์ โดยมั่นใจว่าการใช้ทรัพยากรสารสนเทศและการเข้าถึงสารสนเทศทั่วโลกอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นสังคมต้องพัฒนาทักษะทางด้านสารสนเทศที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้รู้ ส่วนองค์ประกอบที่สำคัญอีกด้านเป็นบุคลากรจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับห้องสมุดจำเป็นต้องมีบรรณารักษ์เพื่อปรับปรุง พัฒนาการสอนการเรียนของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักศึกษาจะต้องมีความรู้ด้านข้อมูลสารสนเทศจากการสอนการเรียนที่มหาวิทยาลัยต่างๆ ทำให้นักศึกษามีทักษะพอเพียงที่ได้รับข้อมูลสารสนเทศ และสามารถประเมินข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดชีวิต ทั้งนี้เป็นผลโดยตรงจากบรรณารักษ์หรือผู้จัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีส่วนร่วมด้วย (Julien & Boon. 2004; Kasowitz-Scheer & Pasqualoni.2004; สัจจารีย์ ศิริชัย.2552) ดังนั้นการจัดการทรัพยากรสารสนเทศในที่นี้ หมายถึง การจัดการทรัพยากรทางการเงิน และ บุคลากรการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์สารสนเทศ ซึ่งเป็นบทบาทของผู้บริหารมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งต้องดำเนินงานเกี่ยวกับหน้าที่สู่แผนพัฒนานักศึกษาให้มีความถนัด การประเมินศาสตร์สารสนเทศที่ตีงมาได้ตลอดระยะเวลาที่มีชีวิตและเทคนิคการเข้าไปถึงสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ

3. การจัดการสอนการเรียนรู้ คุณอาจารย์เข้าใจและรับรู้ว่าคุณศึกษาดำกว่าระดับอุดมศึกษาหรือระดับล่างโดยส่วนใหญ่มีจำนวนมากไม่ได้รู้ข้อมูลสารสนเทศแต่นักศึกษาระดับอุดมศึกษาเมื่อเรียนในมหาวิทยาลัยถึงขั้นปีสุดท้ายหลังจากปรับปรุงการสอนการเรียนรู้ในเรื่องของการรู้สารสนเทศแล้วนักศึกษามีการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศได้อาศัยความรู้จากความรู้สารสนเทศ ซึ่งทางโปรแกรมหรือหลักสูตรของคณะได้รับการรับรองอย่างสมบูรณ์จากคณะกรรมการรับรองวิทยฐานะเกี่ยวกับการศึกษาทางด้านการสอนการเรียนรู้ข้อมูลสารสนเทศและคุณอาจารย์กับการสอนการเรียนรู้ในห้องสมุดให้กับนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เรียนมาถึงขั้นปีสุดท้ายในด้านทักษะการรู้สารสนเทศนั้นนักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศอย่างเห็นได้ชัดเจน (Lwoga. 2013) ดังนั้นอาจารย์ทำหน้าที่เกี่ยวกับการสอนการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยจะได้รับการสนับสนุนจากคณะในด้านการสอนการเรียนรู้ การอ่านข้อมูลสารสนเทศให้กับนักศึกษา โดยที่บทบาทของบรรณารักษ์ก็เอื้ออำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาพร้อมคำแนะนำชี้แนะในการอ่านข้อมูลสารสนเทศซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อนักศึกษาในทางที่เป็นประโยชน์สูงสุด (พรชูลี อาชวอรุ่ง และคณะ. 2543 (ALA, 1998)

4. ความร่วมมือหรือพันธมิตร Lwoga (2013) กล่าวถึงความสัมพันธ์กันระหว่างการสนับสนุนจากคณะกับเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์กับคุณอาจารย์ผู้สอน ซึ่งต้องมีความร่วมมือกันในการบริการข้อมูลสารสนเทศให้กับนักศึกษา โดยที่ฝ่ายสนับสนุนจากคณะเอื้ออำนวยทางด้านทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการสอนการเรียนรู้ข้อมูลสารสนเทศ สำหรับหน้าที่ของบรรณารักษ์ให้คำแนะนำปรึกษาในการอ่านข้อมูลสารสนเทศเพื่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษา พร้อมทั้งอาจารย์มีความเข้าใจและสนใจด้านการรู้สารสนเทศเพื่อการสอนการเรียนรู้ให้กับนักศึกษานอกจากนี้แล้วต้องมีความร่วมมือกันระหว่างทุกมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งเป็นพันธมิตรกันที่เข้ากันได้ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

5. กายภาพของโครงสร้างเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นทั้งโครงสร้างเบื้องต้นของลักษณะของเทคโนโลยีสารสนเทศอาจอยู่ในรูปของการสื่อสารสาขา

โทรคมนาคม หรืออาจเป็นลักษณะต่างๆ กันของสื่อการเผยแพร่ภาพและการกระจายออกทางเสียงที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สำหรับการผสมผสานกันด้วยโหมตเข้ากันได้ตามกาลเวลาของเทคโนโลยีสื่อออนไลน์ที่ทันสมัยนี้ ที่กล่าวมานั้นเป็นการวิวัฒนาการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมกับมาตรฐานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกัน (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2558 : ออนไลน์, สัจจารี ศิริชัย.2552) รวมทั้งองค์ประกอบต่างๆ มีความสมดุลที่มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจำเป็นต้องมีโครงสร้างเบื้องต้นของลักษณะสารสนเทศเพื่อการวิวัฒนาการการรู้ศาสตร์สารสนเทศที่เป็นข้อมูลพร้อมคุณภาพหรือองค์ความรู้ที่มีประโยชน์สูงสุดสำหรับนักศึกษาทุกรูปแบบ ไปสู่การเป็นบัณฑิตของทรัพยากรมนุษย์ที่มีทั้งคุณค่าอย่างยิ่ง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบโดยภาพรวมที่เหมาะสมเพื่อให้ความสำคัญกับการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้ข้อมูลสารสนเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับนักศึกษา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสังเคราะห์สำหรับใช้เป็นบรรทัดฐานจำเพาะแห่งการศึกษาตลอดชีวิตที่รองรับด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์พร้อมทั้งกำหนดลู่ทางดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลาง ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

โดยหลักการแล้วการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการด้วยกันโดยเฉพาะขึ้นอยู่กับการบริหารระดับองค์กรที่สนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยธรรมชาติสำหรับการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของในมหาวิทยาลัยเอกชนแต่ละแห่ง อาจมีการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีอำนาจในการตัดสินใจที่แตกต่างกันในการดำเนินงาน ถ้าเป็นเช่นนี้แล้วมหาวิทยาลัยเอกชนทุกแห่ง จึงมีความเป็นอิสระต่อกัน ทั้งนี้เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วจึงทำให้ สไตล์จัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์มหาวิทยาลัยเอกชนแต่ละแห่งย่อมมีลักษณะการบริหารหรือยุทธวิธีที่หลากหลายหรือมีความต่างกันไป ดังนั้นการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงมีความสัมพันธ์ต่อกันกับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกันกับตัวประกอบการ

จัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศ โดยที่ครอบคลุมตัวประกอบหลายอย่างด้วยกัน (เซอร์โต, พัทณี นนทศักดิ์ : 2552 ; อานาจ ธีระวนิช, 2547) เช่น ทรัพยากร IT นักบริการ การสอนการเรียนรู้ ความร่วมมือเกื้อหนุน เครือข่ายการเข้าถึง เป็นต้น ยุทธวิธีการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษานั้นเป็นตัวแปร ทำให้กำเนิดเกิดคุณลักษณะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่มีคุณภาพแห่งการรู้สารสนเทศของสังคม เมื่อบัณฑิตจบออกไปจะเป็นกำลังที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ กลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าสืบไป

● การบริหารจัดการระดับองค์กรที่สนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โดยธรรมชาติแล้วหลักการบริหารระดับองค์กรของมหาวิทยาลัยเอกชนแต่ละแห่ง ไม่น่าจะเหมือนกันอาจเป็นเพราะผู้บริหารมีอิทธิพลในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน ถ้าเป็นเช่นนี้แล้วมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางแต่ละแห่งจึงมีความเป็นอิสระต่อกันภายใต้หลักธรรมาภิบาล ทั้งนี้เมื่อเป็นอย่างนี้แล้ว จึงทำให้สไตล์การจัดการแต่ละสถาบันย่อมมีลักษณะการบริหารที่หลากหลายหรือมีความต่างกัน จึงเป็นไปได้ยาก ที่วิถีทางการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยเอกชนแต่ละแห่งนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์เน้นการสนับสนุน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการบริหารจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษาอย่างยั่งยืน ดังนั้นการบริหารจัดการระดับองค์กรที่สนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงมีผลกระทบต่อ การรู้สารสนเทศของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกันกับองค์ประกอบในการจัดการบริหารระดับองค์กรซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศกับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ทั้งหมดจึงมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันแบบสามเส้า (Triangulation) ที่เอื้ออำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกันนั่นเอง (เซอร์โต, พัทณี นนทศักดิ์ : 2552 ; อานาจ ธีระวนิช, 2547. สุภางค์ จันทวานิช. 2553) (Brid, M. ,2010: McNurlin,et al.,2009: Veed, 2007) ทั้งหมดนี้ครอบคลุมส่วนประกอบหลายอย่าง กล่าวคือ การจัดการบริหาร การดูแลกำกับ กลยุทธ์ข้อกำหนด ลักษณะองค์กร การจัดพนักงาน การจัดวัสดุอุปกรณ์ การ

สนับสนุนเงินทุน และการส่งเสริมบริการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ในการศึกษาหลักการของ 7s McKinsey สามารถประยุกต์ใช้กรอบในอุดมคติพื้นฐานเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรสำคัญ เนื่องจากเป็นตัวการประสานงานที่มีความสำคัญยิ่งต่อการบรรลุผลของการบริหารองค์กร โดยที่นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาเป็นข้อกำหนดขอบเขต สภาพแผนยุทธศาสตร์จำเพาะเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสถานะเหมาะสมของประสิทธิภาพโดยรวมต่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางนั้นเองสรุปได้ดังนี้

1. การจัดการระดับองค์กร (Administrative function) หมายถึง การกำกับนโยบายที่กระชับเป็นการระบุไปในทิศทางออกแบบการวางแผนเป็นไปตามเป้าหมาย (Goal) ที่เป็นเกณฑ์ไว้สำหรับอำนาจพลังภายในการบริหารอย่างรัดกุมที่จะส่งเสริมผลักดันบุคลากรทำงานเพื่อความสอดคล้องกันกับขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ในองค์กรที่มีการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามสัดส่วนเพื่อทันยุคก้าวล้ำทันสมัย พร้อมทั้งมีการปรับปรุงด้วยความเหมาะสม ตามภาวะทุกเวลาที่พิถีพิถันขนาดของกำลังอย่างความสมดุล รวมถึงให้มีความพอดีที่สุดไปสู่ผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพให้กับการรู้สารสนเทศ ที่ทันตามสถานการณ์ทุกสถานะ

2. การจัดสรรงบประมาณ (Budgeting function) หมายถึง ลู่ทางเพื่อการถือหุ้นเพื่อจัดสรรการเงินหรืองบประมาณสู่การวางแผนทางด้านการจัดการบริหารโดยที่สนับสนุนองค์ประกอบขั้นเบื้องต้นของคุณลักษณะทางสภาพทุกสถานะของเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น สภาพอุปกรณ์เครื่องมือ ทั้งทางด้านซอฟต์แวร์กับฮาร์ดแวร์ที่ทันสมัยอยู่เสมอเพื่อสามารถวิวัฒนาการยกระดับการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ดียิ่งขึ้น

3. การจัดทรัพยากรสารสนเทศ (Resources function) หมายถึง การมุ่งประเด็น เพื่อพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในลักษณะที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งด้านกระบวนการของระบบที่มีคุณภาพสำหรับดำเนินการจัดเก็บรักษาที่ดี เอื้ออำนวยบริการ รวมทั้งระบบเผยแพร่ที่ดี กับให้ข้อกำหนดหลักการกระชับที่ดี

4. การจัดบุคลากร (Staffing function) หมายถึง คุณภาพของบุคลากร โดยการทำงานจัดหาพนักงานที่มีทั้งความชำนาญในงาน มีพิกัดความรู้ดี และมีภาวะความรับผิดชอบรับผิดชอบอย่างเป็นระเบียบเกี่ยวกับงานที่ทำอย่างไว้ข้อบกพร่อง อีกทั้งมีการผลักดันพนักงานพร้อมทั้งช่วยเหลือทุกรูปแบบเกี่ยวกับงานที่ทำ เกื้อหนุนการเพิ่มศักยภาพของพนักงานทุกคนเพื่อจะได้พัฒนาระดับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ดียิ่งขึ้น

5. โครงสร้างองค์กร (Organizational structure) หมายถึง การตัดสินใจที่มีความพร้อมในการสั่งการได้ทันตามสภาวะที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงแนวทางจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบได้อย่างเด่นชัด ซึ่งจะนำไปสู่มีการเชื่อมโยงกันกับส่วนงานต่างๆ เพื่อที่สามารถประสานงานกันด้วยอิทธิพลตามหน้าที่เป็นไปอย่างเหมาะสมกับสภาวะนั้นๆ ที่จะวิวัฒนาการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างเหมาะสม รวมไปถึงคุณลักษณะการบริหารงานในการวิวัฒนาการสื่ออิเล็กทรอนิกส์อีกด้วย

6. การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy function) หมายถึง การวางตำแหน่งที่กำหนดกลยุทธ์ตามสภาพต่างๆ ในการสร้างหรือผลิต รูปแบบการจัดเก็บรักษา กระบวนการการเผยแพร่ ประมวลการรวบรวม รวมถึงการดูแลเนื้อหาอันรายการบริการสำหรับการเรียนรู้กลยุทธ์ที่มีการส่งเสริมการปฏิบัติการงานหรือยุทธวิธีที่นำไปสู่วิวัฒนาการการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และยุทธวิธีเกื้อหนุนกันกับความพร้อมร่วมมือร่วมแรงกันด้วยที่จำต้องวิวัฒนาการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับภายนอกที่หน่วยงานต่างๆ กัน

7. การควบคุม (Control function) หมายถึง การดำเนินการวิธีปฏิบัติ โดยการตัดสินใจกำหนดการตั้งค่านโยบายและกระตุ้นวางแผนเลือกเฟ้นเฉพาะ หัวกะทิพร้อมกับมอบอิทธิพลหน้าที่เพื่อดูแลสำหรับผู้มีภาวะความรับผิดชอบตามที่ถูกกำหนด รวมทั้งจำต้องมีการติดตามผลและทำการตรวจเช็คดูว่าไว้ข้อบกพร่องทางการทำงานที่เกี่ยวกับภาระที่ปฏิบัติงานหรือไม่ ถ้าสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีคุณภาพก็จะยกระดับการรู้สารสนเทศ

8. การสนับสนุนบริการ (Supportive function) หมายถึง สภาพะการสนองตอบรวมทั้งสนับสนุนความประสงค์ทางด้านอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ใช้งานได้อย่างเหมาะสม ที่เอื้ออำนวยความคล่องตัว พร้อมสะดวกสืบค้นทุกเวลา ส่งเสริมดูแลประดับประคองการสืบค้นเพื่อที่จะเข้าถึงระบบสารสนเทศ เกื้อกูลกันด้านระบบเครือข่ายโดยการเชื่อมโยงสื่อสารกัน รวมถึงอุปถัมภ์การปฏิบัติอบรม เพื่อที่กระตุ้นการรู้สารสนเทศทุกสภาพะการใช้งานแตกต่างกันไป

ผู้วิจัยจำต้องศึกษาเกี่ยวกับอุดมการณ์การจัดการบริหารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลาง ซึ่งรับผิดชอบตามภาระหน้าที่สนับสนุนการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ครอบคลุมถึงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์การวิวัฒนาการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละองค์ประกอบว่ามีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบของคุณลักษณะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับใด ซึ่งมีคุณประโยชน์สูงสุดกับการจัดการบริหาร การวางระบบ การวางนโยบายสำหรับ การสอน การเรียนรู้ ของนักศึกษา รวมไปถึงบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถที่จะเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตนั่นเอง

● วัตถุประสงค์ของการวิจัย

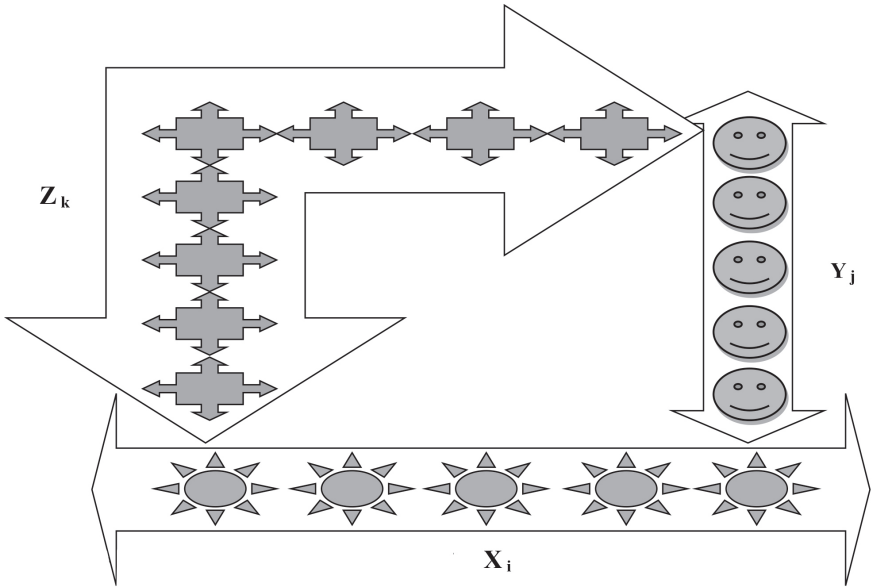
1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารระดับองค์กร การจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระดับองค์กรกับการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร

● กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในยุคดิจิทัลตอนนี้เป็นที่ยอมรับกันว่าการรู้สารสนเทศ (Information Literacy) เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้และการศึกษาตลอดชีวิต ประกอบด้วยความสามารถ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการกำหนดสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ และการคำนึงถึงจริยธรรมและข้อกฎหมายสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางที่มีทรัพยากรเพียงพออยู่ในวิสัยที่จะกำหนดเป้าหมายส่งเสริมพัฒนาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาของตนเอง ด้วยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้ห้องสมุดหรือศูนย์วิทยบริการเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการเกี่ยวกับองค์ประกอบ ทรัพยากรสารสนเทศ ผู้จัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การสอนการเรียนรู้ เครือข่ายและพันธมิตร และโครงสร้างสารสนเทศ การดำเนินการเกี่ยวกับองค์ประกอบดังกล่าวนี้จะส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษามากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งย่อมสัมพันธ์กับสภาพการบริหารระดับองค์กรของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะในด้านการบริหารจัดการ การจัดงบประมาณ การจัดวัสดุอุปกรณ์ การจัดบุคลากร การจัดองค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การกำกับควบคุม และการสนับสนุน ตามอำนาจหน้าที่ขององค์กร การบริหารระดับองค์กรดังกล่าว ย่อมส่งผลต่อการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และนำไปสู่การพัฒนาการรู้สารสนเทศของนักศึกษา อันเป็นไปตามอิทธิพลของความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ดังที่แสดงไว้ในแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพกรอบแนวคิดในการวิจัย

สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระดับองค์กร (Z_k) ที่สนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (X_i) กับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา (Y_j) ในมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางในกรุงเทพมหานคร

● ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และเครื่องมือในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอน ซึ่งสามารถปรับปรุงรับรู้ถึงความสามารถของนักศึกษาในการรู้สารสนเทศ การจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการบริหารระดับองค์กรของมหาวิทยาลัยที่สนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ส่งผลต่อการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลาง ในเขตกรุงเทพมหานคร

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอน ซึ่งหมายถึงอาจารย์ผู้มีส่วนที่รับผิดชอบในการสอนการเรียนรู้มีประสบการณ์สอน สามารถรับรู้ถึงระดับความสามารถของนักศึกษาในการรู้สารสนเทศจากการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสามารถรับรู้การบริหารระดับองค์กรในการสนับสนุนการ

จัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอาจารย์ผู้สอน/ผู้แทน ใช้การสุ่มเลือกตัวอย่าง รวมจำนวน 120 คน ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างประชากรมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางในเขตกรุงเทพมหานคร ได้จำนวน 5 แห่งที่มีคุณลักษณะครบตามเกณฑ์การคัดเลือก (สารสนเทศอุดมศึกษา, 2556: ออนไลน์)

เครื่องมือในการวิจัย

ได้สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาปัจจัย 3 ประเภทที่เป็นตัวแปรส่งผลต่อกันตามสมมติฐานของกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่ การบริหารระดับองค์กร การจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ในอันที่จะนำไปสู่ข้อสรุปได้ว่า ปัจจัยตัวแปรทั้ง 3 ประการนี้สัมพันธ์ซึ่งกันและกันหรือไม่ เพียงใด แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอน 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบ

ตอน 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

ตอน 3 ข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ตอน 4 ข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารระดับองค์กร

ตอน 5 ข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการพัฒนาการบริหารองค์กรที่สนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

แบบสอบถามตอนที่ 2, 3 และ 4 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามวิธีการของไลเคิร์ท (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548) ใช้ถามความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับระดับความเหมาะสมและความเพียงพอของปัจจัยการบริหารระดับองค์กร ปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา โดยกำหนดมาตราส่วนระดับคะแนนดังนี้ (สราวุธ พรทิพย์ และนลิน เพียรทอง, 2554)

- 5 มีความเหมาะสมและความเพียงพอ มากที่สุด
- 4 มีความเหมาะสมและความเพียงพอ มาก
- 3 มีความเหมาะสมและความเพียงพอ ปานกลาง
- 2 มีความเหมาะสมและความเพียงพอ น้อย
- 1 มีความเหมาะสมและความเพียงพอ น้อยที่สุด

ลักษณะสอบถามหรือแบบข้อคำถามชุดนี้ได้ผ่านการตรวจสอบโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความน่าเชื่อถือ (Credibility) มีความเที่ยงตรง 0.94

● สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่สถิติขั้นพื้นฐาน หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของตัวแปร หาค่า Validity ของเครื่องมือวิจัย และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Coefficient of Correlation) ตามสูตรของ Pearson โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ที่ระดับ .05 และ .01 (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548; สราวุธ พรทิพย์ และนลิน เพียรทอง, 2554; ประยูรศรี บุตรแสนคม, 2555)

● ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 หัวข้อตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ ปัจจัยการบริหารระดับองค์กร ปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารระดับองค์กรกับปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารระดับองค์กรกับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. **ปัจจัยการบริหารระดับองค์กร** ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.46) ดังในตารางที่ 1 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยในระดับสูง คือ การกำกับควบคุม (3.73) การจัดวัสดุอุปกรณ์ (3.61) และการสนับสนุน (3.60) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสามเป็นตัวแปรหลักในการสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะได้แสดงผลการวิเคราะห์ต่อไปว่ามีความสัมพันธ์กับปัจจัยอีกสองด้านอย่างไร

2. **ปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์** ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.24) ดังในตารางที่ 2 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า สามตัวแปรนำได้แก่ โครงสร้างสารสนเทศ (3.49) การสอนการเรียนรู้ (3.38) และ ผู้จัดสื่อ (3.22) จะเห็นได้ว่าตัวแปรในปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าตัวแปรในปัจจัยการจัดการระดับองค์กร ซึ่งจะได้แสดงผลการวิเคราะห์ต่อไปว่าปัจจัยด้านใดมีความสัมพันธ์กับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างไร

3. **ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา** ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (3.46) ดังในตารางที่ 3 เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก คือ การกำหนดสารสนเทศ (3.69) การเข้าถึงสารสนเทศ (3.63) และการใช้สารสนเทศ (3.57) ตามลำดับ ส่วนตัวแปรอีกสองด้านอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสามเป็นตัวแปรหลักที่แสดงให้เห็นระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่อาจจะได้รับอิทธิพลจากการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยตรง และจากการบริหารระดับองค์กรโดยอ้อม ซึ่งจะได้แสดงผลการวิเคราะห์ต่อไป

4. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์กับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา** ในภาพรวมองค์ประกอบแต่ละด้านของระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษามีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อยหนึ่งด้าน ดังปรากฏในตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าองค์

ประกอบด้านทรัพยากรสารสนเทศ (X_1) ของปัจจัยการจัดสื่อมีสหสัมพันธ์กับการกำหนดสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศและการใช้สารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าจะมีสองค่าที่เป็นไปในทิศทางลบก็ตาม ส่วนองค์ประกอบด้านผู้จัดสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็น Fascinators นั้นสัมพันธ์กับการใช้สารสนเทศและจริยธรรม/ข้อกฎหมาย เป็นที่สังเกตได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างสารสนเทศกับการประเมินสารสนเทศมีค่าสูง (.534) ซึ่งเป็นค่าที่สังเกตได้ จะได้แสดงผลการวิเคราะห์ต่อไปว่า ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยของปัจจัยการจัดสื่อและระดับการรู้สารสนเทศอย่างมีนัยสำคัญนี้ จะเกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหารระดับองค์กรหรือไม่อย่างไร

5. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารระดับองค์กรกับปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในภาพรวมองค์ประกอบแต่ละด้านของปัจจัยการจัดสื่อ อิเล็กทรอนิกส์มีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับปัจจัยการบริหารระดับองค์กรอย่างน้อยหนึ่งด้าน ดังปรากฏในตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าการกำหนดกลยุทธ์ (Z_6) ของปัจจัยการบริหารระดับองค์กรเป็นองค์ประกอบอันดับแรกที่มีสหสัมพันธ์กับองค์ประกอบครบทั้ง 5 ด้านของปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รองลงมาคือการจัดบุคลากรและการกำกับดูแลมีสหสัมพันธ์กับองค์ประกอบการจัดสื่อ 4 ด้าน การจัดองค์กรและการสนับสนุนมีสหสัมพันธ์กับองค์ประกอบการจัดสื่อ อย่างละ 3 ด้าน องค์ประกอบที่เหลือ คือ การจัดงบประมาณและการสนับสนุน มีสหสัมพันธ์กับปัจจัยการจัดสื่ออย่างน้อยด้าน จะได้อภิปรายและตั้งข้อสังเกตในตอนท้ายว่า ปัจจัยการบริหารระดับองค์กรมีสัมพันธ์เชิงบวกและเชิงลบต่อปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างไร

6. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารระดับองค์กรกับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ในภาพรวม องค์ประกอบของปัจจัยการบริหารระดับองค์กรเกือบทุกด้านมีสหสัมพันธ์กับองค์ประกอบของระดับการรู้สารสนเทศ ยกเว้นด้านการจัดงบประมาณที่ไม่สัมพันธ์กับเรื่องใด ในทำนองกลับกัน องค์ประกอบของระดับการรู้สารสนเทศแทบทุกด้านมีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับปัจจัยการ

บริหารระดับองค์กรอย่างน้อยหนึ่งด้าน ยกเว้นการประเมินสารสนเทศที่ไม่สัมพันธ์กับเรื่องใด ดังปรากฏในตาราง 6 จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบ 4 ด้านของปัจจัยการบริหารระดับองค์กร มีสหสัมพันธ์กับองค์ประกอบของระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ได้แก่ การจัดวัสดุอุปกรณ์ การจัดองค์กร การกำหนดกลยุทธ์ และการกำกับควบคุม หากพิจารณาจากมุมมองของระดับการรู้สารสนเทศ องค์ประกอบส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารระดับองค์กรถึง 4 - 5 องค์ประกอบ ในตอนท้ายจะอภิปรายผลการวิเคราะห์ว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารระดับองค์กรและปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างมีนัยสำคัญนี้จะเกี่ยวข้องกับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาหรือไม่อย่างไร

ตาราง 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยการจัดการระดับองค์กร

ปัจจัยการบริหารระดับองค์กร	Mean	SD	ระดับ
การบริหาร (Z_1)	3.40	.426	ปานกลาง
การจัดงบประมาณ (Z_2)	3.16	.585	ปานกลาง
การจัดวัสดุอุปกรณ์ (Z_3)	3.61	.605	มาก
การจัดบุคลากร (Z_4)	3.43	.931	ปานกลาง
การจัดองค์กร (Z_5)	3.16	.340	ปานกลาง
การกำหนดกลยุทธ์ (Z_6)	3.33	.773	ปานกลาง
การกำกับดูแล (Z_7)	3.73	.516	มาก
การสนับสนุน (Z_8)	3.60	.699	มาก
รวม	3.46	.288	ปานกลาง

ตาราง 2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์	Mean	SD	ระดับ
ทรัพยากรสารสนเทศ (X_1)	2.96	.680	ปานกลาง
ผู้จัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (X_2)	3.22	.739	ปานกลาง
การสอนการเรียนรู้ (X_3)	3.38	.583	ปานกลาง
เครือข่ายและพันธมิตร (X_4)	3.20	.616	ปานกลาง
โครงสร้างสารสนเทศ (X_5)	3.49	.570	ปานกลาง
รวม	3.24	.394	ปานกลาง

ตาราง 3

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา	Mean	SD	ระดับ
การกำหนดสารสนเทศ (Y_1)	3.69	.631	มาก
การเข้าถึงสารสนเทศ (Y_2)	3.63	.910	มาก
การประเมินสารสนเทศ (Y_3)	3.34	.765	ปานกลาง
การใช้สารสนเทศ (Y_4)	3.57	.917	มาก
จริยธรรมและข้อกฎหมาย (Y_5)	3.09	.742	ปานกลาง
รวม	3.46	.533	ปานกลาง

ตาราง 4

ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาและปัจจัยการจัดสื่อ

ระดับการรู้สารสนเทศ ของนักศึกษา	ปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์				
	ทรัพยากร สารสนเทศ (X_1)	ผู้จัดสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ (X_2)	การสอบ การเรียน (X_3)	เครื่อง่าย พันธมิตร (X_4)	โครงสร้าง สารสนเทศ (X_5)
การกำหนดสารสนเทศ (Y_1)	-.280*				
การเข้าถึงสารสนเทศ (Y_2)	.245*			.234*	
การประเมินสารสนเทศ (Y_3)			-.323*		.534**
การใช้สารสนเทศ (Y_4)	-.326*	.444**			
จริยธรรมและข้อกำหนด (Y_5)		.501**			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5

ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการจัดสื่อและปัจจัยการบริหารระดับองค์กร

ปัจจัยการบริหาร ระดับองค์กร	ปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์				
	ทรัพยากร สารสนเทศ (X_1)	ผู้จัดสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ (X_2)	การสอบ การเรียน (X_3)	เครื่อง่าย พันธมิตร (X_4)	โครงสร้าง สารสนเทศ (X_5)
การบริหาร (z_1)				-.413**	
การจัดงบประมาณ (z_2)		.244*			-.542**
การจัดวัสดุอุปกรณ์ (z_3)				-.324*	
การจัดบุคลากร (z_4)	.749**	.344*	.285*	.413**	
การจัดองค์กร (z_5)	.497**	.330*		-.522**	
การกำหนดกลยุทธ์ (z_6)	.856**	.559**	.336*	-.418**	.312*
การกำกับดูแล (z_7)	.709**	-.588**		.532**	.275*
การสนับสนุน (z_8)			.328*	.358**	.305*

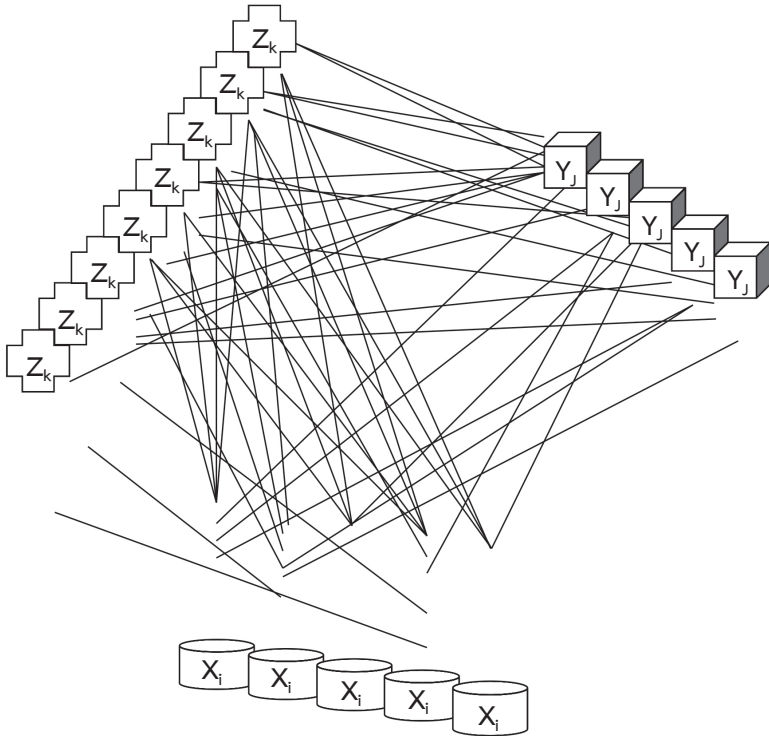
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 6
ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารระดับองค์กร
และระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา

ปัจจัยการบริหาร ระดับองค์กร	ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา				
	การกำหนด สารสนเทศ (Y ₁)	การเข้าถึง สารสนเทศ (Y ₂)	การประเมิน สารสนเทศ (Y ₃)	การใช้ สารสนเทศ (Y ₄)	จริยธรรม/ จรรยาบรรณ (Y ₅)
การบริหาร (Z ₁)	.236*				
การจัดสรรงบประมาณ (Z ₂)					
การจัดวัสดุอุปกรณ์ (Z ₃)	-.374**	.602**		.585**	-.405**
การจัดบุคลากร (Z ₄)	-.309*				
การจัดองค์กร (Z ₅)	-.389**	.566**		.574**	.269*
การกำหนดกลยุทธ์ (Z ₆)	-.344*	-.344*		-.432**	-.412**
การกำกับดูแล (Z ₇)	.337**	.306*		.414**	.419**
การจัดบริการ (Z ₈)		.268			.540**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สหสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระดับองค์กร (Z_k) การจัดซื้ออิเล็กทรอนิกส์ (X_i) และการรู้สารสนเทศของนักศึกษา (Y_j) ในมหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางใน กทม.

● สรุปและอภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความเหมาะสมและเพียงพอของการรู้สารสนเทศของนักศึกษายู่ในระดับปานกลาง (3.46) แต่อยู่ในระดับมากในด้านการกำหนดสารสนเทศ (3.69) การเข้าถึงสารสนเทศ (3.63) และการใช้สารสนเทศ (3.57) ตามลำดับ ความเหมาะสมและเพียงพอของการจัดซื้ออิเล็กทรอนิกส์อยู่ในระดับปานกลางทั้งในภาพรวม (3.24) และรายด้าน (2.96 – 3.49) และความเหมาะสมและเพียงพอของการบริหารระดับองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง (3.46) แต่อยู่ในระดับมากในด้านการกำกับควบคุม (3.73) การจัดวัสดุอุปกรณ์ (3.61) และการสนับสนุน (3.60) ตามลำดับ

เราอาจแสดงสหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างองค์ประกอบของการบริหารระดับองค์กร การจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และการรู้สารสนเทศของนักศึกษาได้ด้วยการลากเส้นเชื่อมโยงกันตามแผนภาพ เมื่อยึดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาเป็นเป้าหมายของการพัฒนา จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์กับปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีปริมาณเบาบางกว่าความสัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารระดับองค์กร ซึ่งมีปริมาณหนาแน่นกว่า ที่เห็นเด่นชัดได้แก่ ความสามารถในการกำหนดขอบเขตสารสนเทศ (Y_1) ที่สัมพันธ์กับปัจจัยการจัดสื่อเพียงด้านเดียวคือ ทรัพยากรสารสนเทศ (X_1) แต่สัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารถึง 4 ด้าน คือ การบริหารจัดการ (Z_1) การจัดวัสดุอุปกรณ์ (Z_3) การจัดบุคลากร (Z_4) และการจัดองค์กร (Z_5) และการคำนึงถึงจริยธรรมและข้อกำหนดในการใช้สารสนเทศ (Y_5) ที่สัมพันธ์กับปัจจัยการจัดสื่อเพียงด้านเดียวคือ ผู้จัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (X_2) แต่สัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารถึง 5 ด้าน คือ การจัดวัสดุอุปกรณ์ (Z_3) การจัดองค์กร (Z_5) การกำหนดกลยุทธ์ (Z_6) การกำกับควบคุม (Z_7) และการสนับสนุน (Z_8)

เมื่อพิจารณาปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญของห้องสมุดแล้วจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาลำดับแรกคือ ทรัพยากรสารสนเทศ (X_1) สัมพันธ์กับการกำหนดสารสนเทศ (Y_1) การเข้าถึงสารสนเทศ (Y_2) และการใช้สารสนเทศ (Y_4) ลำดับที่สองคือ ผู้จัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (X_2) สัมพันธ์กับการใช้สารสนเทศ (Y_4) และจริยธรรมและข้อกำหนด (Y_5) ส่วนการสอนการเรียน (X_3) เครือข่ายและพันธมิตร (X_4) และโครงสร้างสารสนเทศ (X_5) สัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศอย่างละหนึ่งด้าน เป็นที่น่าสังเกตว่าทรัพยากรสารสนเทศและการสอนการเรียนมีความสัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศไปในทิศทางลบ อาจจะเป็นไปได้ว่าปัจจัยการจัดสื่อเป็นสิ่งช่วยให้นักศึกษาทำงานสะดวกและรวดเร็วขึ้นโดยใช้ความสามารถของตนเองน้อยลง ดังนั้น การเพิ่มทรัพยากรสารสนเทศและการจัดการสอนการเรียนอาจจะไม่มีผลต่อการยกระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาเสมอไป เมื่อคำนึงถึงประเด็นนี้แล้ว การพัฒนาบทบาทของห้องสมุดด้วยการจัดให้มีบุคลากร Fascinators การสร้าง

เครือข่ายพันธมิตร และการจัดโครงสร้างสารสนเทศที่ทันสมัย อาจจะเป็นการเพียงพอสำหรับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาปัจจัยการจัดการระดับองค์กร ซึ่งเป็นแนวทางในการบริหารมหาวิทยาลัยที่เป็นการสนับสนุนบทบาทสำคัญของห้องสมุดในอันที่จะช่วยยกระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาแล้วจะเห็นได้ว่า ทุกองค์ประกอบ ยกเว้นเรื่องการจัดสรรงบประมาณ ล้วนสัมพันธ์กับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา แต่องค์ประกอบบางด้านสัมพันธ์ในทางลบกับการรู้สารสนเทศในบางด้าน เช่น การกำหนดกลยุทธ์สัมพันธ์ในทางลบกับการรู้สารสนเทศ 4 ด้าน และการจัดวัสดุอุปกรณ์สัมพันธ์กับการสารสนเทศสองด้าน เป็นที่น่าสังเกตว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลในทางบวกและมีสหสัมพันธ์กับการรู้สารสนเทศเด่นชัดที่สุดคือ การกำกับควบคุม (Z_7) รองลงมาคือการจัดองค์กร (Z_5) และการจัดบุคลากร (Z_4) ตามลำดับ การประเมินสารสนเทศเป็นองค์ประกอบเดียวของการรู้สารสนเทศที่ไม่สัมพันธ์กับองค์ประกอบใดๆ ของปัจจัยการบริหารระดับองค์กร

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีสมมติฐานอ้างอิง (Assumption) ว่าการบริหารระดับองค์กรส่งผลทางอ้อมต่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษา และได้หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารระดับองค์กรกับองค์ประกอบของการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามสมมติฐาน (Hypotheses) ทางสถิติ สรุปได้ว่าองค์ประกอบของการบริหารระดับองค์กรและองค์ประกอบของการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์จำนวน 23 คู่มีสหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าจะมีอยู่ 6 คู่ที่สัมพันธ์กันในเชิงลบ องค์ประกอบที่เด่นชัดของปัจจัยการบริหารระดับองค์กรได้แก่ การจัดบุคลากร (Z_4) การกำหนดกลยุทธ์ (Z_6) การกำกับควบคุม (Z_7) การสนับสนุน (Z_8) และการจัดองค์กร (Z_5) ตามลำดับ ส่วนองค์ประกอบที่เด่นชัดของปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เรียงตามลำดับดังนี้ เครือข่ายพันธมิตร (X_4) ผู้จัดสื่อ (X_2) ทรัพยากรสารสนเทศ (X_1) โครงสร้างสารสนเทศ (X_3) และการสอนการเรียนรู้ (X_5)

เมื่อพิจารณาอิทธิพลของการจัดสื่อและการบริหารองค์กรที่สัมพันธ์ร่วมกัน และน่าจะส่งผลต่อการรู้สารสนเทศแล้วจะเห็นได้ว่า การกำหนดสารสนเทศที่มีค่า

สูงสุด ($Y_1 = 3.69$) สัมพันธ์เชิงลบกับทรัพยากรสารสนเทศซึ่งสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดบุคลากร การจัดองค์กร การกำหนดกลยุทธ์ และการกำกับควบคุม การเข้าถึงสารสนเทศที่มีค่ารองลงมา ($Y_2 = 3.63$) นอกจากนี้สัมพันธ์เชิงบวกกับทรัพยากรสารสนเทศดังกล่าวแล้ว ยังสัมพันธ์เชิงบวกกับเครือข่ายพันธมิตร ซึ่งสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดบุคลากร การกำกับควบคุม และการสนับสนุน แต่สัมพันธ์เชิงลบกับการบริหารจัดการ การจัดวัสดุอุปกรณ์ การจัดองค์กร และการกำหนดกลยุทธ์ การใช้สารสนเทศที่มีค่าสูงเป็นลำดับสุดท้าย ($Y_4 = 3.57$) มีสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้จัดสื่อ แต่มีสัมพันธ์เชิงลบกับทรัพยากรสารสนเทศ จากเส้นสหสัมพันธ์ที่มีลักษณะประจุกเครือข่ายนี้ เป็นที่สังเกตว่าในด้านปัจจัยการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้น องค์ประกอบด้านบทบาทของผู้จัดการสื่อ เครือข่ายพันธมิตร และการจัดโครงสร้างสารสนเทศ มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนการรู้สารสนเทศของนักศึกษาโดยตรง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปัจจัยการบริหารระดับองค์กร องค์ประกอบส่วนใหญ่มีอิทธิพลต่อการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในเชิงซ้อนทั้งลบและบวก ยกเว้นการจัดบุคลากรและการสนับสนุนที่มีอิทธิพลทางตรงในเชิงบวก ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาโดยส่วนรวม ควรคำนึงถึงองค์ประกอบด้านบุคลากรและการสนับสนุน ซึ่งมีลักษณะเด่นในเชิงของการให้บริการที่มีความเชื่อมโยงกับปัจจัยการจัดสื่อไม่น้อยไปกว่าองค์ประกอบอื่นที่มีลักษณะเด่นในเชิงของการบริหารจัดการระดับนโยบาย

ผลการวิเคราะห์งานวิจัยสำหรับคุณลักษณะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาซึ่งมีค่าโดยเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 3.46 อยู่ในระดับสูง นั้นหมายความว่า การรู้สารสนเทศของนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับยุทธวิธีจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.24 อยู่ในระดับปานกลาง นั้นหมายความว่า การจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีการจัดสื่ออยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ สำหรับกลยุทธ์หน่วยสนับสนุนการจัดสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีค่าโดยเฉลี่ยรวมทั้ง 3.46 อยู่ในระดับปานกลาง นับว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

● อภิปรายผล

กล่าวได้ว่ามหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลาง มีความพร้อมถ้าได้กำหนดกลยุทธ์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และนโยบายที่ชัดเจน ได้ตั้งค่าลักษณะการจัดการบริหารปฏิบัติงาน ซึ่งครอบคลุมถึงภาระหน้าที่กับขอบเขตของหน่วยกำหนดงานทางด้านต่างๆ ไว้ชัดเจนมีการกำหนดแนวปฏิบัติมอบหมายภาระงานที่ต้องใช้ทั้งความรู้เทคนิคตรงกับความสามารถของพนักงาน และมีการกระจายอิทธิพลภาระหน้าที่เป็นไปตามความเหมาะสมที่ตั้งค่าไว้อย่างถูกต้อง มีการสนับสนุนจัดการบริหารแผนกปฏิบัติงานที่สนับสนุนหรือเอื้ออำนวยต่อการจัดซื้ออิเล็กทรอนิกส์ เกี่ยวกับการส่งเสริมการรู้สารสนเทศของนักศึกษาที่ทันยุคทันสมัย ซึ่งสอดคล้องตรงกับกระบวนการหลักปฏิบัติ (อำนาจ จีระวนิช, 2547: 60) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิรมศักดิ์ เอ็งฉ้วน (2556) และ จูเลียนและบูน (Julien and Boon. 2004) อาจารย์และบรรณารักษ์ได้ดำเนินการพัฒนาการสอนการเรียนของนักศึกษาได้อย่างมีศักยภาพภายในห้องสมุดมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการสอนการเรียน การรู้สารสนเทศ เลาการ์ (Lwoga. 2013) ผลจากการประเมินบ่งบอกว่านักศึกษามีทักษะพอเพียงที่ได้รับข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุด และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ทำโครงการ มีเทคนิคสืบค้นหรือประเมินข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดชีวิต

● ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารที่สนับสนุนการจัดซื้ออิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งผลกระทบต่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่โดยรอบนอกเขตกรุงเทพมหานคร
2. ควรใช้เทคนิคการวิเคราะห์ด้วย Univariate Multiple Linear Regression Analysis, Multivariate Multiple Linear Regression Analysis, และ Multilevel Regression หรือ Canonical Correlation ตามลำดับ

บรรณานุกรม

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2558). *นโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Digital Economy)*. สืบค้นเมื่อ 6 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.mict.go.th/view/1/Digital%20Economy>
- ชุติมา สัจจามันท์. (2544). “การรู้สารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของคนไทยและสังคมไทย.” *วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช*. 14(3) : หน้า 50-63. เซอร์โตะ, ซามูเอล ซี. แพลและเรียบเรียง พัทณี นนทศักดิ์ และคณะ (2552). *การจัดการสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ชานินทร์ ศิลป์จารุ. (2548). *การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS*. กรุงเทพฯ : บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ประยูรศรี บุตรแสนคม. (2555). *การคัดเลือกตัวแปรพยากรณ์เข้าในสมการถดถอยพหุคูณ*. สืบค้นเมื่อ 7 มีนาคม 2559 จาก <https://edu.msu.ac.th/jem/home/>
- พรชูลี อาชาวบำรุง. (2543). *แนวทางการปฏิรูปโครงสร้างและและการบริหารจัดการอุดมศึกษา: รูปแบบการจัดกลุ่มอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับศักยภาพปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ภิมศักดิ์ เอ็งฉ้วน. (2556). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทางเลือกแหล่งสารสนเทศ : กรณีศึกษานักศึกษาอาเซียนในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สรารุส พรทิพย์ และณลิน เพียรทอง. (2554). *ความสัมพันธ์ของปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จของการประยุกต์ใช้ระบบบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร*. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2559 จาก http://www.eg.mahidol.ac.th/dept/egie/images/IE_Network-Archives/2011/PDF/10.OIE/OIE69.pdf
- สัจจารี ศิริชัย. (2552). *การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ: วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สืบค้นเมื่อ 1 กันยายน 2558 จาก <http://tdc.thailis.or.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). *สารสนเทศอุดมศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2556 จาก <http://www.mua.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. สืบค้นเมื่อ 24 มิถุนายน 2558 จาก <http://www.mua.go.th>

- สำนักสถิติแห่งชาติ. (2552). *เครื่องชี้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย พ.ศ. 2552*. สำนักสถิติพยากรณ์. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2559 จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/>
- สุจิน บุตรดีสุวรรณ. (2550). การรู้สารสนเทศ (Information Literacy). *วารสารห้องสมุด*. 51, 2 (ฉบับพิเศษ). หน้า 73-80.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 29 กันยายน 2559 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/400912>
- อุมพร เทียมทัต. (2550). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้กับปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2559 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option>
- อารีย์ เพชรหวน. (2559). *แนวทางการบริหารระดับองค์กรในการสนับสนุนการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. โครรงร่างวิทยานิพนธ์.
- อารีย์ เพชรหวน. (2559). *การพัฒนาการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางในเขตกรุงเทพมหานคร*. ในเอกสารการประชุมวิชาการระดับชาติด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศประยุกต์ ครั้งที่ 10 (ACTIS) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- อารีย์ เพชรหวน. (2559). *การบริหารที่สนับสนุนการจัดการสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนขนาดกลางในเขตกทม*. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ "สหวิทยาการ 2559"* วันศุกร์ที่ 8 กรกฎาคม 2559 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์.
- อำนาจ ธีระวนิช. (2547). *การจัดการ (Modern Management)*. กรุงเทพฯ : ซี วี แอล การพิมพ์.
- ACRL. (2000). *Information Literacy Competency Standards for Higher Education*. Retrieved June 12, 2016, from <http://www.ala.org/acrl/standards/informationliteracycompetency>
- ACRL. (2007). *Information Literacy Competency Standards for Higher Education*. Chicago. Association of College and Research Libraries.

- Brid, M. (2015). *Modern Management Guide to Information Technology*.
Create Space. February 23, (2515). Retrieved from http://en.wikipedia.org/wiki/information_technology_management
- Choo, Chun Wei. (2002). *Information management for the intelligent : The art of scanning the environment*. 3rd ed. Medford, NJ: Information Today
- Julien, Heidi and Stuart Boon. (2004). *Assessing instructional outcomes in Canadian academic libraries*. *Library & Information Science Research* 26 ; p.121–139.
- Lwoga, Edda Tandi. (2013). *Faculty perceptions and practices in health sciences information literacy instruction in Tanzania*. *Library Philosophy and Practice* (e-journal). Summer 9-3-2013. February 23, 2016 Retrieved from <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac>
- McNurlin, Barbara, et al. (2009). *Information System Management in Practice. 8 th ed. Prentice Hall*.
- Veen, Annelies Vander, Jan VanBon. (2007). *IT Infrastructure. Foundation of ITIL. V.3* Van Haren Publishing. February 23, 2016. Retrieved from http://en.wikipedia.org/wiki/Information_technology_management

